

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

כ"ה תמוז, תשע"ח 08/07/2018

סומן: א-18-16009

בפנייתך אלינו אנא ציין מספר תיק

לכבוד

מר אייל ינון, עו"ד
היועץ המשפטי לכנסת
הכנסת
ירושלים

חה"כ רחל עזריה,
סיעת "כולנו"
הכנסת
ירושלים

הנדון: שימוש אסור בנכסי ציבור לשם קיום תעמולה אסורה

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר) (להלן: "התנועה"), הננו מתכבדים לפנות אליכם כדלקמן:

1. פנייה זו עניינה בשימוש שאינו חוקי, לכאורה, אשר עשתה חברת הכנסת רחל עזריה בנכסי ציבור אשר הוקצו לה לשם מילוי תפקידה כחברת כנסת, ובעבירה על חוק הבחירות (דרכי תעמולה), תוך שימוש בנכסי ציבור אלו על מנת להשיג יתרון שאינו שוויוני בבחירות לראשות העיר ירושלים, וכפי שיפורט להלן.
2. ביום 24.06.2108 חה"כ רחל עזריה הודיעה ברבים על התמודדותה לתפקיד ראשת העיר ירושלים.
3. ממידע שהגיע אל התנועה עולה כי ביום 05.07.2018 נשלחו מטעמה של חה"כ רחל עזריה הודעות דואר אלקטרוני בתפוצה רחבה, אשר כותרתן "אז איך החלטתי לרוץ לעיריית ירושלים?". הודעות אלו נשלחו מכתובת המייל הרשמית (והציבורית) של חה"כ עזריה,

rachela@knesset.gov.il

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارح يافا 208، القدس 94383 • العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 • هاتف: 02-5000073 فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: mqg@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

4. בגוף הדוא"ל, מופיעה תמונתה, וכן מופיע המלל הבא:

"חברים וחברות,

רגע לפני שמערבולת הבחירות סוחפת את כולנו, אני רוצה לנצל את ההזדמנות לפנות אליכם, ולהודות לכם מקרב לב על התמיכה, העידוד והפירגון שזכיתי להם מהרגע שהכרזתי על התמודדותי לראשות העיר ירושלים.

התרגשתי מאוד משיחות הטלפון, הודעות התמיכה, רוח ההתנדבות והרצון להתגייס ולסייע בכל דרך. אני חשה גאווה גדולה על האמון ועל התמיכה שלכם בי ובדרך שאנו רוצים להוביל בירושלים.

כירושלמית, שפועלת כל חייה הציבוריים הן במועצת העיר והן כחברת כנסת למען ירושלים, אני יודעת איזה אתגרים עומדים בפנינו בשנים הקרובות - בתכנון, בתחבורה, בחינוך ובתעסוקה. הגיע הזמן להוביל את ירושלים להיות עיר משגשגת, העיר שכולנו חולמים עליה.

בחודשים הקרובים אוביל יחד אתכם דרך חדשה בירושלים, דרך שמשקפת בעיניי את הרצון האמיתי והטוב של תושבי כל השכונות, המגזרים והזרמים, לחיות בשותפות ובשכנות טובה.

עלינו לחזק את המשותף, זאת הדרך היחידה שלנו להצליח. אני יודעת לעשות את זה, ואני יודעת שאתם איתי.

שלכם/ן

רחל עזריה"

5. בהמשך ההודעה, חה"כ עזריה אף פונה לנמענים, ומציעה להם לארח חוגי בית, לפעול במטה הבחירות ולפעול ברשתות החברתיות במטרה לסייע לה להיבחר לתפקיד.

הודעת הדוא"ל כפי שהופצה ביום 05.07.2018, ובטשטוש פרטים מזהים, מצ"ב ומסומנת "נספח 1"

6. כידוע, שליחת הודעות מחשבון המייל הציבורי של חבר כנסת או שר – למען תעמולת בחירות מהווה תעמולת בחירות אסורה, ועומדת בניגוד להוראות סעיף 2א לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 הקובע:

"לא ייעשה שימוש, בקשר עם תעמולת בחירות, בכספים או בנכסים מוחשיים או בלתי מוחשיים של גוף מבוקר כמשמעותו בפסקאות (1), (2), (3), (4) ו-(9) של סעיף 9 לחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958 [נוסח משולב]..."

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارح يافا 208، القدس 94383 • العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 • هاتف: 02-5000073 • فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: mqg@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

7. סעיף 9(2) לחוק מבקר המדינה, תשי"ח – 1958 [נוסח משולב] קובע כי גוף מבוקר יהיה "כל מפעל או מוסד של המדינה". המבקר עורך דוחות ביקורת עיתיים על הכנסת, ועל כן – בהיותה גוף מבוקר – חוסה היא תחת הוראות סעיף 2 לחוק התעמולה האמור לעיל.

8. עניין זה אף הובהר בהנחיית היועץ המשפטי מס' 1.1900,¹ הסעיף קובע איסור על שימוש בכספי או בנכסי גוף מבוקר, ובכלל זה איסור על פרסומים שיש בהם תעמולת בחירות, לרבות פרסום באמצעות האינטרנט:

"חל אפוא איסור על עשיית שימוש, בקשר עם תעמולת בחירות, במישרין או בעקיפין, בכספי אחד מהגופים האמורים, או בנכסים של הגופים הללו, על פי הסעיף, ובכלל זה איסור על הוצאת פרסומים שיש בהם תעמולת בחירות. האיסור משתרע על פרסום מכל סוג, לרבות דברי דפוס..... או פרסום באמצעות האינטרנט".² [ההדגשות הוספו ע"י הח"מ]

9. זאת ועוד, האיסור חל גם על פרסום המתיימר לסכם, או לתאר, את פעילותו של אותו גוף מבוקר, אם יש בו מבחינת העיתוי, התוכן והנוסח, משום תעמולת בחירות למי שמתמודד במערכת בחירות.³

10. ולעניין זה נציין, כי הפסיקה הורתה להקפיד על איסור מוחלט בשימוש במשאב הציבורי לצרכי תעמולה, הקפדה קלה כחמורה – ובייחוד בעניינם של נבחרי ציבור מכהנים הזוכים ליתרון שאינו הוגן על פני מועמדים אחרים.

11. למעשה, עניין דומה עלה בפני הוועדה לפני מספר שנים, עת עשה סגן שר החינוך חה"כ אבי וורצמן שימוש בכתובת המייל הרשמית שלו על מנת לפאר את עשייתו ופועלו לקראת הבחירות המקדימות למפלגת הבית היהודי. בהחלטה שניתנה, בתב"כ 3/20 התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר נ' חה"כ אבי וורצמן, סגן שר החינוך, ביום 14.01.2014 כתב כ"י השופט גיבוראן:

"נוכח סד הזמנים, אין ביכולתי להרחיב- אולם לגישתי, וכפי שפעלתי בבחירות האחרונות לרשויות המקומיות, על האיסור בנוגע לתעמולה תוך שימוש במשאבי ציבור, יש להקפיד - קלה כבחמורה (ראו: תר"מ 14/20

¹ "איסור על תעמולת בחירות במימון כספי גוף מבוקר - פרסומים המופצים על ידי משרדי הממשלה" הנחיות היועץ המשפטי לממשלה 1.1900 (תשע"ג).

² שם, סעיף 2 להנחיה.

³ שם, סעיף 3(א) להנחיה.

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

"למען התושבים" נ' חופרי (16.06.2013) (להלן: עניין חופרי). "על הוראות סעיף 2 לחוק הבחירות יש להקפיד ביתר שאת בכל הנוגע לנבחרי ציבור מכהנים, ובפרט בנוגע לראשי מועצה או עיריות. זאת, כדי לצמצם את היתרון וחסר השוויון האינהרנטי בגיוס תמיכה למועמד מכהן" (עניין חופרי, פס' 17). דברים אלו נאמרו ביחס לבחירות לרשויות המקומיות, הם נכונים גם ביחד לבחירות המקדימות, ובוודאי שהם נכונים גם ביחס לבחירות לכנסת [הדגשות הוספו ע"י הח"מ]

12. לא זו אף זו, נציין כי בכל הנוגע לרשימות תפוצה, הרי שוועדת הבחירות הכירה בעבר באלו כמשאב ציבור שהשימוש בו אסור למען תעמולת בחירות (ת"מ 116/20 רוזן נ' אדיב, 01.07.13).

13. אם כך נראה כי שליחת הודעות הדוא"ל האמורות, מהוות הפרה של סעיף 2 לחוק התעמולה ושל הנחיות היועמ"ש האמורות לעיל.

14. באשר לחשיבות השוויון בבחירות בין המועמדים השונים, אלה אשר מכהנים בתפקידים ציבוריים כמו גם אלה שאינם, וביחס לפסול שבשימוש במשאבי הציבור שלא למטרה לה נועדו- נביא בהקשר זה את דבריה של כבוד השופטת פרוקצ'יה, כיושבת ראש ועדת הבחירות לכנסת ה-19:

"האיסור לעשות שימוש בנכסי הציבור לצורך תעמולת בחירות הוא בעל משמעות מהותית ורבת חשיבות להגנה על כללי היסוד של חופש בחירות ושוויון הליך הבחירות, שלהם מימד חוקתי במשטר דמוקרטי. הוא מבטא את רעיון היסוד כי ההתמודדות בבחירות חופשיות צריכה לחתור, ככל האפשר, בין היתר, לשוויון האמצעים ויכולת הנגישות לבוחר, שיובטחו לכל המתמודדים. מתן אפשרות למתמודד בבחירות לעשות שימוש בנכסי ציבור, אליהם יש לו נגישות מיוחדת מכוח התפקיד אותו הוא ממלא בפועל, פוגע פגיעה ממשית בערך השוויון בבחירות, בהפלותו לטובה את המתחרה, המכהן במשרה שלטונית עובר לבחירות. פן נוסף של האיסור נובע מהצורך למנוע שימוש בנכסי ציבור למטרת קידום עניינו האישי של מתמודד, שלא לשמו נועדו נכסים אלה שבידי הרשות, מלכתחילה." [ת"מ 2/19 עמי פיינשטיין נ' מר רחמים מלול, מ"מ ראש העיר רחובות (פורסם בנבו, 08.11.2009)]

15. על בסיס האמור, תתכבד התנועה לדרוש כי לא ייעשה שימוש נוסף כמתואר בכתובת הדוא"ל ו/או ברשימת התפוצה של חה"כ עזריה כחברת כנסת ו/או בכל משאב נוסף העומד לרשותה כחברת כנסת, לקידום התמודדותה בבחירות לראשות עיריית ירושלים.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 • العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 • هاتف: 02-5000073 • فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: mqg@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

16. ולעניין זה – ולנוכח הבחירות המתקרבות לרשויות המקומיות, תבקש התנועה מהיועמ"ש לכנסת המכותב לפנייה זו, כי יחדד את הנהלים ביתר שאת בפני חברי הכנסת המכהנים, וזאת על מנת שיימנעו לעשות כל שימוש שאינו חוקי בנכסי הציבור העומדים לרשותם על מנת להשיג יתרון שאינו שוויוני בבחירות המתקרבות.

17. להשלמת התמונה נציין כי ביום 05.07.18 5 ליוני 2018 הוגשה עתירה דחופה למתן צו מניעה לועדת הבחירות לרשויות המקומיות, בתר"מ 57/21 התנועה למען איכות השלטון נ' חה"כ רחל עזריה, על מנת שיורה לחה"כ עזריה לחדול משימוש בכתובת המייל הציבורית שלה לשם קידום ענייניה כמועמדת לרשות העיר ירושלים.

18. הגם שעתירה זו הוגשה כעתירה דחופה, דחתה אותה הוועדה על הסף (כב' השופט ארנון דראל), וזאת בשל היעדר מיצוי הליכים, ומבלי שנדרש לטענות לגופן.

19. נבקש תגובתכם בהקדם על מנת לשקול המשך צעדינו, לרבות צעדים משפטיים.

זהר אלטמן- רפאל, עו"ד

התנועה לאיכות השלטון

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 • العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 • هاتف: 02-5000073 فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: mqg@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il